

Større projekter og gennemførte aktiviteter i 2015

I det følgende beskrives væsentlige projekter og aktiviteter i 2015, herunder opfølgning på indsatsområder beskrevet i Danmarks Statistiks Arbejdsplan 2015. Opfølgning på det forgangne år har tidligere været en del af Danmarks Statistiks årlige arbejdsplan, men i 2016 er formatet for denne ændret. Det er planen, at afrapportering på det forgangne år fremover vil være at finde sammen med Danmarks Statistiks Strategi og arbejdsplan på dst.dk.

- Strategi 2020** Strategiprocessen løb gennem hele 2015. Gennem husmøder og interne høringer har hele organisationen bidraget til strategiens udformning, og derefter er den tillige behandlet af vores eksterne interessenter. Strategi 2020 blev vedtaget af Danmarks Statistiks Styrelse i efteråret og angiver de væsentligste indsatsområder for at realisere visionen om, at Danmarks Statistik (DST) i 2020 skal være transformeret til en udadvendt data- og vidensgenerator, der styrker den generelle forståelse af samfundsforholdene. Indsatsområderne er opdelt i fem hovedtemaer: 1) Ydelser, 2) Processer, 3) Datakilder, 4) Datasikkerhed og 5) Statistiksamarbejde. Som et led i at sikre strategiens realisering er Danmarks Statistiks arbejdsplan fra 2016 omstruktureret så den er tæt knyttet til strategien, så brugerne nemmest muligt kan følge processen frem mod 2020.
- Europæisk kvalitetstjek** I starten af 2015 udførte tre internationale statistikeksperter et kvalitetstjek (peer review) af Danmarks Statistiks arbejde. Kvalitetstjekket var en del af en større kortlægning af samtlige myndigheder i det europæiske statistiske system. Ekspertteamet konkluderer i deres endelige rapport, at Danmarks Statistik i høj grad lever op til de europæiske standarder for god statistik. De lagde ligeledes vægt på, at der er fuld tiltro til Danmarks Statistiks professionalisme og uafhængighed i befolkningen. De kom også med anbefalinger til forbedringspunkter, herunder opdatering af Lov om Danmarks Statistik og styrket koordination i det danske statistiksystem. Der er initieret 27 aktiviteter, eller 'improvement actions', på baggrund af dette. Peer review rapporten 2015 er tilgængelige på dst.dk.

Statistik

- Grønt nationalregnskab** Danmarks Statistik har i 2015 igangsat udviklingen af et grønt nationalregnskab. Det grønne nationalregnskab er en fælles betegnelse for et system af delregnskaber for økonomi og miljø, der opstilles i tilknytning til det traditionelle nationalregnskab og som er opbygget efter internationalt anerkendte retningslinjer og standarder, udarbejdet af FN og andre internationale organisationer.
- I 2015 er offentliggjort nye regnskaber for affald, vand og spildevand. Disse supplerer statistikkerne om energi, udslip til luft, vare- og materialestrømme, produktion af grønne varer- og tjenester, grønne afgifter og miljøstøtte samt de offentlige miljøudgifter og -indtægter, som allerede eksisterer og hører til inden for rammen af det grønne nationalregnskab. Projektet med udviklingen af det grønne nationalregnskab løber frem til og med 2017 og er blevet muliggjort af en bevilling fra Folketinget. Udviklingsarbejdet kan følges på projektets hjemmeside www.dst.dk/groentnr.

Ny vandstatistik (grønt nationalregnskab)	Som led i udviklingen af det grønne nationalregnskab blev der introduceret to nye statistikker om hhv. indvinding af vand og udledning af spildevand. Udover at formidle data helt ned til kommuneniveau er de nye statistikker essentielle for at kunne beregne branchers og husholdningers vandforbrug og affaldsgenerering. Datagrundlaget er GEUS' database for indvinding af vand, Naturstyrelsen leverer data om udledning af spildevand, mens Danmarks Statistik producerer vandstatistikken.
Produktion af nye prisindeks for bygge og anlæg	Indsamlingen af data til en ny statistik med kvartalsvise priser for boligbyggeri samt årlige priser for de øvrige aktiviteter i bygge og anlæg blev påbegyndt. Når dette arbejde, som også omfatter nye egentlige prisindeksberegninger, er tilendebragt, bliver de beregnede producentprisindeks anvendt i nationalregnskabet.
Afklaring af ADAM's tilpasningstid	For at forbedre estimation af eksportens udvikling i den økonomiske model ADAM blev der gennemført en række projekter, der analyserede ADAM's tilpasningstid. På denne baggrund blev det besluttet at udvikle en eksportrelation, der hurtigere reflekterer en forøget eksport, hvis økonomiens udbud øges.
Interaktivt valgsite	Ved folkeafstemningen om retsforbeholdet blev der udviklet et nyt valgsite, hvor resultater og vælgertal bliver præsenteret med en interaktiv kortløsning. Ligeledes er der udviklet en grafisk præsentation til projektet om Kommunale indikatorer, hvor data, kort og grafer spiller interaktivt sammen.
Sammenlign din indkomst	Danmarks Statistik har i samarbejde med OECD udviklet et meget populært site, 'Sammenlign din indkomst', hvor brugerne kan sammenligne deres indkomst med andre ud fra enkelte baggrundsoplysninger.
Ny formuestatistik	Dataindsamlingen til en ny individbaseret formuestatistik blev påbegyndt. Det er en formuestatistik, som illustrerer den enkelte borgers og den enkelte families formueforhold. Siden formueskattens afskaffelse i slutningen af 1990'erne har der ikke været statistiske oplysninger om formuer i Danmark, men nu er der en ny og stærkt forbedret formuestatistik. Den er blevet til i et tæt samarbejde med Nationalbanken.
Boligformuen	En ny individbaseret statistik for husholdningernes formue i fast ejendom blev offentliggjort. Statistikken er tilgængelig i statistikbanken, hvor data er kombineret med en række baggrundsvariable, herunder gæld, indkomst og geografi. For at præsentere nogle af mulighederne ved den nye statistik udkom der tillige en analyse af udviklingen i boligformuen samt fordelingsanalyser med udvalgte baggrundsvariable.
Statistik om innovation i den offentlige sektor	Danmarks Statistik offentliggjorde hovedresultater af undersøgelsen Innovation i den offentlige sektor, som er gennemført i samarbejde med Center for Offentlig Innovation og Center for Forskningsanalyse. Den viser bl.a., at hvert femte offentlige arbejdssted introducerede helt nye varer eller tjenester i 2011-2013, samt at innovationerne har medvirket til at give højere kvalitet, mere tilfredse medarbejdere og en øget effektivitet. Undersøgelsen forventes gentaget i 2016.
Små og mellemstore virksomheders adgang til finansiering	Danmarks Statistik offentliggjorde hovedresultater af undersøgelsen om små og mellemstore virksomheders adgang til finansiering, som er gennemført i samarbejde med Erhvervs- og Vækstministeriet. Undersøgelsen viste bl.a., at ca. en tredjedel af de små og mellemstore firmaer søgte finansiering i 2014,

hvilket er betydeligt færre end i 2010, hvor næsten hvert andet firma søgte finansiering i kølvandet på finanskrisen.

Formidling

Ny analyseenhed	For at styrke fokus på at analysere og perspektivere sammenhænge på tværs af statistikkerne samt at øge Danmarks Statistiks synlighed i samfundsdebatten, blev der i efteråret 2015 etableret en analyseenhed i Danmarks Statistik. Enheden består af tre medarbejdere, der samarbejder med Danmarks Statistiks øvrige medarbejdere om analyserne. Analyserne udgives i en ny udgivelsesserie "DST Analyse", hvor der i 2015 bl.a. blev offentliggjort en analyse af mobilitet og ændring i lønnen blandt de beskæftigede, som mistede deres arbejde under den økonomiske krise, ligesom der er udarbejdet en analyse af husholdningernes formue i fast ejendom.
Folkemødet på Bornholm	Danmarks Statistik deltog for første gang i Folkemødet. Det skete i samarbejde med KORA, SFI og Rockwool Fondens Forskningsenhed i teltet 'Faktaboksen'. Statistisk Årbog blev lanceret i forbindelse med folkemødet, hvor der blev stillet skarpt på gennemsnits-bornholmeren, og Danmarks Statistik var derudover blandt andet vært for paneldebatter om henholdsvis datasikkerhed og pension. Deltagende organisationer på folkemødet fik tilbudt at få stillet et gratis spørgsmål i de undersøgelser, DST Survey gennemførte hver dag under Folkemødet. Mange organisationer tog imod tilbuddet, som også genererede en del medieomtale.
Måling af pressearbejde	I samarbejde med Aalund Barometer gennemførte Danmarks Statistik en nulpunktsmåling af pressearbejdet, hvor 28 journalister bedømte Danmarks Statistik på en række specifikke områder inden for den aktive pressekontakt, den generelle pressekontakt, image og topledelsens kommunikation med pressen. Målingen skaber afsæt for strategiarbejdet på presseområdet, og det er planen, at der gennemføres en ny måling efter to år.
Blog og LinkedIn-profil	I efteråret blev to nye kommunikationskanaler taget i brug: Dels en blog på www.dst.dk , der nu hjælper Danmarks Statistiks brugere med information om ny statistik fra andre statistikproducenter i både ind- og udland; og dels en LinkedIn-profil, hvor der løbende publiceres indhold om fx faglige arrangementer i Danmarks Statistik og om andre nye initiativer, der kan medvirke til at brande Danmarks Statistik som arbejdsplads.
Social Media Week	Danmarks Statistik var sammen med kommunikationsrådgiver Astrid Haug vært for et velbesøgt arrangement i forbindelse med Social Media Week. Social Media Week er et forum, hvor en række eksperter inden for sociale medier samles til events i løbet af en uge, og udveksler og deler ud af viden og erfaringer. Arrangementet handlede om "danskernes brug af sociale medier samt metoderne bag målinger".
Statbank API	Danmarks Statistik har lanceret en StatbankAPI, som giver mulighed for at bygge systemer, som forbinder direkte til Statistikbankens data. I maj 2015 faciliterede Danmarks Statistik Open Knowledge Danmark's afholdelse af en Workshop om StatbankAPI. Der er en række virksomheder, som har baseret deres produkter på StatbankAPI, og brugen af systemet har været over al forventning.

Indtægtsdækket virksomhed

Etableringen af DST Survey	1. januar 2015 blev SFI Survey og Danmarks Statistiks Interviewservice slået sammen til DST Survey. Målsætningen var at gennemføre bedre repræsentative undersøgelser til den lavest mulige pris. Kunderelationerne blev fastholdt og underbygget, og over 300.000 personer og 100.000 virksomheder er blevet kontaktet i omkring 75 undersøgelser, der er gennemført med web-spørgeskemaer, centrale interviewere og det landsdækkende korps af besøgsinterviewere.
Øget interesse for IDV	Der er blevet givet flere tilbud og udført flere skræddersyede IDV-opgaver i året 2015 end nogensinde før. Det er samtidigt tydeligt, at der er kommet flere opgaver, som har et større omfang og hvor indholdet er mere komplekst. Det betyder blandt andet, at vi har fået mere erfaring med at dykke ned i detaljerne i visse registre og fået en bredere viden om, hvordan de kan kombineres med andre data. Det vil både komme fremtidige brugere og kunder til gavn.
Nordisk grænseregional statistik	Danmarks Statistik har undersøgt mulighederne for at lave en nordisk grænseregional statistik. Det blev kortlagt, hvad det vil koste at opdatere, drifte og udvide databasen StatNord. Der blev indhentet tilbud fra samtlige nordiske statistikbureauer. Disse tilbud blev sammenstillet og beskrevet i rapporten Restart and Geographical Expansion of StatNord – Results from a Feasibility Study.
Formidlingsforpligtelsen af turismestatistik til VisitDenmark	VisitDenmark og Danmarks Statistik indgik i 2015 aftale om, at VisitDenmark efter 1. marts 2016 overtager formidlingsforpligtelsen af overnatningsstatistikken mod at finansiere samtlige driftsomkostninger Danmarks Statistik måtte have.

Datakilder

Digitalisering af virksomhedsindberetninger	Der er i 2015 udviklet nye digitale indberetningsløsninger, så de dækker 98 pct. af de 450.000 årlige virksomhedsindberetninger til Danmarks Statistik. Samtidig er kommunikationen med virksomhederne omlagt, så denne også foregår digitalt, enten via e-mail eller Digital post. Dette omfatter både ordinære forsendelser og anbefalede breve. Ordinær post anvendes kun til virksomheder, der har dispensation for digital indberetning eller hvis indberetningen er frivillig.
Decentralt interviewkorps indhenter nye data	En ny kilde til data har været det decentrale interviewkorps i DST Survey, der i 2015 bl.a. gennemførte en række internationale undersøgelser, som fx PISA, European Social Survey samt Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe (SHARE). Der er blevet arbejdet systematisk med at forbedre svarprocenten, så det er lykkedes at hæve den til mellem 60 pct. og 70 pct. for landsdækkende repræsentative undersøgelser.
Anvendelse af strekkodedata i forbrugerprisindekset	I 2015 blev strekkodedata for fødevarer indarbejdet i forbrugerprisindekset. Ca. 60 pct. af al omsætning på føde- og drikkevarer er fra 1. jan. 2016 dækket af strekkodedata. Dækningen bliver fremadrettet søgt øget ved at inkludere flere supermarkedskæder.

Kvalitet, metode og IT

Intern kvalitetssikring	Danmarks Statistiks kvalitetskoordinator har kvalitetssikret samtlige statistikdokumentationer (tidligere kaldet kvalitetsdeklarationer), så de lever op til EU-standarder og har et ensartet indhold på tværs af statistikkerne.
Gennemlysning af produktionsprocesser	Kvalitetskoordinatoren har som et pilotprojekt gennemført en såkaldt gennemlysning af produktionsprocesserne for tre statistikker. Der er på baggrund af disse udarbejdet en række konkrete anbefalinger, der systematisk følges op på i 2016.
Forretningskritiske virksomheder	En række af de største virksomheder i Danmark har afgørende betydning for centrale erhvervs-, arbejdsmarkeds- og økonomiske statistikker. Disse betegnes som 'forretningskritiske virksomheder'. I 2015 igangsatte vi et projekt, der skal forbedre kontakten med disse virksomheder og nedbringe indberetningsbyrden.
Standardisering af processer og digital kommunikation i DST Survey	Processerne i DST Survey er blevet standardiseret på baggrund af de fælles erfaringer fra SFI Survey og Interviewservice efter sammenlægningen i 2015. Den digitale kommunikation til de decentrale interviewere, de eksterne kunder og de udvalgte respondenter er blevet redesignet og nye komponenter er kommet til, fx sms, flow-chart for undersøgelserne og digital post.
Moderniseret fejlsøgning	I regi af et internt projekt om moderniseret fejlsøgning er der formuleret en metodik til standardiseret fejlsøgning. Metodikken, der omfatter elementer af selektiv fejlsøgning og automatisk fejlrettelse, er afprøvet på seks statistikker med godt resultat.
Kortlægning af udenrigsaktivitet	Som led i en ændring af produktionsprocesserne skal oplysninger, som større virksomheder afgiver til brug for forskellige statistikker, i højere grad sammenlignes tidligt i den statistiske bearbejdning. Et første resultat af en målrettet indsats vedrører betalingsbalancen, hvor der er gennemført en systematisk kortlægning af udvalgte større virksomheders aktiviteter i udlandet. Sammenligningen med andre statistikker har vist, at de indrapporterede oplysninger ikke har været fyldestgørende og retvisende, og der gennemføres derfor en revision af bl.a. betalingsbalancen i 2016.
Øget vidensniveau med HelpSpot	Det nye it-værktøj HelpSpot er taget i brug. HelpSpot medvirker til at styrke vidensniveauet om, hvilke statistikemner brugerne især interesserer sig for, hvem de er, og hvilke ønsker de har til videreudvikling af Danmarks Statistiks formidling.

Datasikkerhed

Logning	Logningen af medarbejdernes adgang til data er blev udvidet, så den nu også omfatter de søgekriterier, medarbejderne har anvendt. Backup af data er blevet væsentligt udvidet, så data kan genskabes til ethvert tidspunkt seks måneder tilbage i tid. Herved er det muligt at se det konkrete resultat af søgningen på udtrækstidspunktet. Danmarks Statistik har indført et Security Intelligence-system, hvor de dannede logs løbende kan overvåges, ligesom det kan danne grundlag for stikprøvekontroller.
---------	---

Statistikssamarbejde

Opfølgning af handlingsplan for officiel statistik og retningslinjer for europæisk statistik	Som opfølgning på 'Handlingsplan for officiel statistik' har Danmarks Statistik samlet en række danske statistikproducenter til samtaler om definitionen af begrebet officiel statistik. Som led i kvalitetssikringen af officiel statistik er der udarbejdet et sæt retningslinjer for god praksis. Retningslinjerne skal i første omgang bruges til et kvalitetstjek af den statistik, der er produceret på baggrund af EU-lovgivning i Danmark. Udarbejdelse af retningslinjerne er et krav i den nye EU-forordning for statistik, som blev vedtaget i juni 2015.
Deltagelse i arbejdet med FN's Bæredygtigheds mål	Danmarks Statistik deltager både nationalt og internationalt i arbejdet med FN's Sustainable Development Goals (SDG). SDG'erne er videreførelsen af de Millennium Development Goals, som FN besluttede ved årtusindeskiftet, og som udløb i 2015. SDG'ernes temaer og mål dækkes af 229 indikatorer. På nationalt plan deltager Danmarks Statistik i koordinationsgruppen på området, som ledes af Udenrigsministeriet. På det internationale plan er et konkret dansk indsatsområde brugen af registerdata i relation til datadækningen af SDG'erne i lande, der ikke har tradition for brug af registerdata. Rigsstatistiker Jørgen Elmeskov er udpeget som medlem af FN's koordinationsgruppe for arbejdet med SDG'erne.
Kapacitetsopbyggende rådgivning	Danmarks Statistik vandt udbuddet af to nye projekter om statistisk kapacitetsopbygning: Et i Armenien og et i Israel. Herudover indgik Danmarks Statistik en aftale med den franske organisation Expertice France om deltagelse i kapacitetsopbyggende rådgivningsprojekter i middelhavslandene. Vi afsluttede to projekter i hhv. Jordan og Ukraine.
Pilotprojekt om udveksling af mikrodata inden for udenrigshandel i EU	Danmarks Statistik har afsluttet pilotprojektet omkring dataudveksling af mikro-data inden for udenrigshandel mellem EU-landene, også kaldet SIM-STAT. Projektet havde til formål at afsøge mulighederne for udveksling af data, samt efterfølgende anvendelse af disse. Dataudvekslingen skal på sigt medvirke til at lette indberetningsbyrderne for virksomhederne i Danmark. I alt har 19 lande deltaget i projektet. Der arbejdes hen imod, at beslutningen om en eventuel implementering af SIMSTAT træffes i maj 2016.
Nordisk samarbejde om ligestillingsindikatorer	En nordisk arbejdsgruppe har udviklet en række ligestillingsindikatorer for Nordisk Ministerråd. Danmarks Statistik har varetaget implementeringen af disse i en nordisk database.

Udvalgte publikationer 2015

Danmarks udenrigsøkonomi 2014. Fokus: Østeuropa

Temaet i Udenrigsøkonomis årspublikation omhandlede denne gang samhandlen med Østeuropa. Analysen viste bl.a., at Danmark har stigende samhandel med Østeuropa men ikke det samme handelsmønster, som vi har med OECD-landene. Analysen viste også, at de østeuropæiske landes optagelse i EU naturligt har betydet, at disse lande nu er konkurrenter på vores traditionelle eksportmarkeder, bl.a. på fødevareområdet.

Ligestillingen i Danmark

I forbindelse med 100-året for kvindernes valgret udgav Danmarks Statistik publikationen 'Kvinder og Mænd i 100 år', som sætter fokus på den udvikling, der er sket i danske kvinders placering i det danske samfund, siden de fik valgret. Der ses nærmere på kvinders placering på arbejdsmarkedet, kvinders økonomiske situation, kvinder i politik og meget, meget mere. Den statistiske belysning af kønsligestillingen er sket i et tæt samarbejde med bl.a. Institut for Menneskerettigheder.

Nordiske årbøger

I 2015 blev alle 3 sprogversioner af de nordiske miniårbøger redesignet og -redigeret, så de i langt højere grad afspejler Nordisk Ministerråds behov og fokusområder.